



КАРАР

«08» июля 2022 ел

№ 6

2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының  
Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү  
Программасын кабул итү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 24.07.2007 № 209-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының «Юртау авыл жирлегендә» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә Башкарма комитеты

КАРАР ЧЫГАРА:

1. «2021-2025 елга Минзэлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын кабул итү турында» 2021 елның 8 ноябрендәге №19 Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә Башкарма комитеты карарын үз көчен югалткан дип танырга.
2. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә 2022 - 2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү Программасын кабул итергә.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Житәкче



И.Ю.Кадыров

*2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль  
районының Юртау авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү  
Программасы*

## Программа паспорты

2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү

<b>Программаның исеме:</b>	2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү Программасы.
<b>Программаның заказ бирүчесе</b>	Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районы Юртау авыл жирлеге Башкарма комитеты
<b>Программаның максатлары:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тудыру;</li><li>- кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санын арттыру;</li><li>- халыкның мәшгульлеген тәмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.</li></ul>
<b>Программаның бурычлары:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны артуы;</li><li>- өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнестә эшләүчеләр санының еллык үсеше;</li><li>- продукция, эшләр, хезмәт күрсәтүләр чыгаруның гомуми күләмендә кече предприятиеләр өлешен еллык үсеше;</li><li>- жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан салым кертемнәре өлешен арттыру;</li><li>- авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү;</li><li>- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәмин итү;</li><li>- кече эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү.</li></ul>
<b>Программа белән идарә итү</b>	Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районы Юртау авыл жирлеге Башкарма комитеты
<b>Программаны финанслау чыганаclarы</b>	Жирлек бюджеты: 10 мең сум күләмендә, шул исәптән еллар буенча: <ul style="list-style-type: none"><li>1) 2022 ел - 2,5 мең сум;</li><li>2) 2023 ел - 2,5 мең сум;</li><li>3) 2024 ел - 2,5 мең сум;</li></ul>



	4) 2025 ел - 2,5 мең сум.
<b>Программаның төп башкаручылары</b>	Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Юртау авыл жирлегә Башкарма комитеты
<b>Программаның үтәлешен контрольдә тоту</b>	Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Юртау авыл жирлегә Башкарма комитеты

### **Программаның бүлекләре:**

1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышын анализлау
2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү сораулары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү
3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү көтелә
4. Эшкуарлык эшчәнлегенә өстенлекле төрләр
5. 2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

#### **1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышына анализ**

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эш тормышының динамик һәм сыгылмалы формасы.

Базар хужалыгы системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенә тотрыкландыручы төп сәяси көч булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, эшсезлек һәм жәмгыятьтә социаль киеренкелек дәрәжәсен киметү;

халыкның төп массасы ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләргә оператив рәвештә булдыру һәм куллану.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече эшкуарлыкны үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжы туа.

Бүгенге көндә безнең авылда Россия Федерациясә Хөкүмәтенә, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органының максатчан сәясәтә нәтижәсендә бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар бар.



## **2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү сораулары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү**

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык шактый нык позициядә булуга карамастан, кайбер сораулар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

- инвестицион ресурслардан файдалану кыенлаша, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булуы фондында үз финанс чараларың житмәве;

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында житәрлек дәрәжәдә хәбәрдар булмау, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ киртәләре һәм төгәл регламентлары булмау;

Эшкуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган сораулар түбәндәгеләр:

- кече эшкуарлык субъектларының югары булмаган социаль жаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны «конвертлы» формада түләү, мәжбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Гамәлдәге каршылыкларны бетерү һәм авылда кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба эзлекле үстерү бары тик мәгълүмат, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактлар һәм кооперацияләр урнаштыру, шулай ук коллектив ихтыяж барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру урыннарында максатчан эш алып бару нигезендә генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

## **3. Программаның социаль-икътисадый нәтижеләлеген бәяләү көтелә**

Программа Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылыкның иң мөһим элементларыннан берсе буларак кече эшкуарлыкны төзүне һәм аның тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңайлы икътисадый мохит формалаштыруга;

- кече һәм урта эшкуарлыкның үсеш темпларын арттыруга, эшчәнлек даирәләрен киңәйтүгә һәм кече предприятиеләрне икътисадый ныгытуга;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәр арту;

- мәшгульлекнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүгә, кече эшкуарлыкта эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәжәсен күтәрүгә;

**5. 2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзәле муниципаль районының Юртау авыл жирлегендә кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү программасының төп чаралары.**

№ п/п	Чаралар исемлегә	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәү вакыты
1	2	3	4	5
<b>1. Кече һәм урта эшкүарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләргә киметү</b>				
1	Эшкүарлык өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшкүарлыкка ярдәм буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткәру	Финанслау каралмаган	2022-2025 еллар
2	Кече эшкүарлыкны үстерүгә комачаулый торган административ киртәләргә бөтөрү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкүарлар мәнфәгатьләрен яраштыруны тәэмин итү	Сораштырылган торган документларның төгәл, үтә күрәнмәле регламентын һәм аларны карауның төгәл сроктарын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлеген төгәл, үтә күрәнмәле регламентын булдыру, шул исәптән: һәр этапта жир кишәрлекләргә милеккә (арендага) расмиләштерү, төзелешкә һәм реконструкцияләугә проект документациясен карау, вывескаларга һәм реклама мәгълүматына рөхсәтләр расмиләштерү, биналарны торак булмаган урынга күчерү һәм киресенчә, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләргә расмиләштерү һ.б.	Финанслау каралмаган	2022-2025 еллар.

- товар базарын конкуренциягэ сэлэтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баету;
- кече һәм урта эшкуарлыкның социаль жаваплылығын арттыруга.

#### **4. Эшкуарлык эшчәнлегенә өстенлекләр төрлөрө.**

Район халкының тормышын яхшыртуга юнәлтелгән тотрыклы икътисади үсешкә тәмин итү максатларында эшкуарлык эшчәнлегенә өстенлекләр төрлөрө билгеләнә:

- авыл хужалыгы продукциясен житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәткә күрсәтү;
- транспорт һәм элемент өлкәсә;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсә.



3	Коррупцияга каршы көрөшкө юнөлдөрөлгөн чараларны камыллаштыруу туурунда төкөдимнөр өзөргөү	Коррупцияга каршы үз-үзөңнө тогышын уңай тэжрибөсөн гомумиллаштыруу һәм таратуу. Эшқуарларнын коррупция фактларына каршы торун арттыруу, бизнес алып барунын этик даражесен күтөру, кече эшқуарлык субъектларынын хокукларын һәм мәнфәгатларырен яқлау	Финанслау каралмаган  2022-2025 еллар
---	--	--	---

**2. Эшқуарлыкнын инновацион үсөшө (инфраструктураны үстөру, инновацион потенциалны гәмәлтгә ашыру, яшылырне инновацион процесска жәлеп итү)**

1	Яшылырне эшқуарлыкка жәлеп итүгә юнөлдөрөлгөн чаралар комплексын үткәру, шул исәптән укыту, магылүмати тәэммин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәлар, конференциялар, бизнес-фестивальлар уздыру һәм башқалар.	Яшылырне эшмакәрлөк эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшы белгечларыне эшкә урнаштыру маьәләсен өлөшчә хәл итү	Жирлөк Бюджеты ақчалары  2022г.-2000 сум 2023г.-2000 сум 2024г.-2000 сум 2025г.-2000 сум
---	--	---	---

**3. Кече һәм ұрта эшқуарлык субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме**

1	Инвестиция проектларын гәмәлтгә ашыру өчен инвесторлар эзләудә кече эшқуарлык субъектларына ярдәм	Кече эшқуарлык субъектларыннын потенциалы инвесторлар белән узара хезмәттәшлөгән оештыру, кече эшқуарлык субъектларынын инвестиция проектларын гәмәлтгә ашыру өчен банк финанславын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган  2022-2025 еллар
2	Минзәлә муниципаль районнын Юртау авыл жирлөгә икьтисадынын өстөңлөктә	Шәһәр икьтисадынын өстөңлөктә юнөлдешларен үстөру максатларында	Финанслау каралмаган  2022-2025 еллар



	<p>юнөлгөшлөрөн үстөрү максатларында Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районынын Юртау авыл жирилгендә жир кишәрлекләре, торак булмаган урыннар белән тәэмин итүдә кече эшқуарлык субъектларына ярдәм итү</p>	<p>кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм жигештөрү биналары белән тәэмин итү, эшқуарларнын районда уздырыла торган тендерлар, аукционнар турында хәбардарлыкын арттыру</p>	
3	<p>Милли һәм мәдени үзәнчәлекләрдә урта һәм кече эшқуарлыкны үстөрүгә ярдәм</p>	<p>Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм</p>	<p>Жирлек бюджетты ақчалары</p> <p>2022г.-500 сум 2023г.-500 сум 2024г.-500 сум 2025г.-500 сум</p>

#### 4. Кече һәм урта эшқуарлыкка мағлүмати-консультация ярдәме

1	<p>Районда кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм күрсәтү һәм үстөрү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мағлүмати тәэмин итү.</p>	<p>Кече һәм урта бизнес вакилларенен алдынгы эш тәжрибәсен системадаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районынын Юртау авыл жирилгеге Башқарма комитеты үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга кече эшқуарлык субъектларын жәлеп итү</p>	<p>Финанслау қаралмаган</p>	<p>2022-2025 еллар</p>
---	---	---	-----------------------------	------------------------

#### 5. Эшқуарнын унай имиджын һәм кече һәм урта эшқуарлык турында унай жәмәгатъ фикерен формалаштыру

1	<p>Күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга кече эшқуарлык субъектларын жәлеп итү.</p>	<p>Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районынын Юртау авыл жирилгенен социаль-икътисадый үсешендә эшқуарлыкны үстөрүгә ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенен ин яхшы субъектларынын алдынгы</p>	<p>Финанслау қаралмаган</p>	<p>2022-2025 еллар</p>
---	---	--	-----------------------------	------------------------

		<p>эш тэжрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиәттен пропагандалау</p>		
--	--	---	--	--